

Saariselän matkailukeskuksen ideakilpailu 9.5. - 14.8.2008

Arvostelupöytäkirja

22.11.2008 Palkintolautakunta

SISÄLLYSLUETTELO

1 KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN	5
1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus	5
1.2 Osallistumisoikeus ja palkinnot	5
1.3 Palkintolautakunta	5
1.4 Kilpailun säännöt, kilpailuohjelman hyväksyminen ja kilpailukieli	6
1.5 Ohjelma-asiakirjat ja niiden luovutus	6
1.6 Kilpailuteknisiä tietoja	6
1.7 Kilpailuaikataulu	6
2 KILPAILUTEHTÄVÄ	7
2.1 Kilpailutehtävän taustaa	7
2.1.1 Alueen historiaa	7
2.1.2 Nykytila ja kehitysnäkymät	7
2.2 Kilpailualue	8
2.2.1 Sijainti ja laajuus	8
2.2.2 Kaavatilanne	8
2.2.3 Maanomistus	8
2.2.4 Rakennettu ympäristö, rakennuskanta ja taajamakuva	8
2.2.5 Liikenne ja yhdyskuntatekniikka	10
2.2.6 Virkistys	10
2.2.7 Luonnonympäristö	10
2.3 Kilpailun tavoitteet	11
2.4 Suunnitteluohjeet	12
2.4.1 Yleistä	12
2.4.2 Kehittämistoiveita	13
2.4.3 Osa-alueiden suunnitteluohjeet	13
2.5 Ehdotusten arvosteluperusteet	15
3 KILPAILUEHDOTUKSET	16
3.1 Saapuneet ehdotukset	16
3.2 Ehdotusten yleisarvostelu	16
3.3 Ehdotuskohtaiset arvostelut	17
3.3.1 Ehdotus № 1 "Valkoinen kruunu"	17
3.3.2 Ehdotus № 2 "Pebbles"	17
3.3.3 Ehdotus № 3 "Saarimekko"	18
3.3.4 Ehdotus № 4 "Hiihtäjän paratiisi"	18
3.3.5 Ehdotus № 5 "Aura"	19
3.3.6 Ehdotus № 6 "Uusi Älgu"	19
3.3.7 Ehdotus № 7 "Gaissa"	20

3.3.8 Ehdotus № 8 "Mattarakka"	20
3.3.9 Ehdotus № 9 "Nutukas"	21
3.3.10 Ehdotus № 11 "Sillan tullen"	21
3.3.11 Ehdotus № 12 "Palko"	21
3.3.12 Ehdotus № 13 "Kiehisia"	22
3.3.13 Ehdotus № 14 "Kiepit"	22
3.3.14 Ehdotus № 15 "Aurora Borealis"	23

4 KILPAILUN RATKAISU 24

4.1 Palkinnot ja lunastukset.....	24
4.2 Suositus jatkotoimenpiteiksi.....	24
4.3 Arvostelupöytäkirjan varmennus	25
4.4 Nimikuorien avaus.....	26

LIITTEET: Palkitut ehdotukset

1 KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Inarin kunta on järjestänyt kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun, joka koskee Saariselän matkailukeskusta. Saariselkä on Suomen pohjoisin matkailukeskus, joka sijaitsee Euroopan ainoan alkuperäiskansan – saamelaiden – kotiseudulla keskellä Ivalon paliskunnan poronhoitoaluetta.

Kilpailu on ollut aatekilpailu, jossa tehtävänä oli ideoida kilpailuohjelmassa esitetyille toiminta-, majoitus- ja palvelutarpeille sijoitus- ja maankäyttöratkaisuja osittain täydentämällä jo rakennettuja alueita ja osittain ottaen käyttöön vielä rakentamattomia alueita. Kilpailuehdotuksissa oli huomioitava poronhoidon, UK-kansallispuiston ja muun luonnonympäristön asettamat lähtökohdat ja rajoitukset. Kilpailun tulosten pohjalta kilpailun järjestäjä tarkistaa ja täydentää aluetta koskevan kaavoituksen ja rakentamisen ohjauksen.

1.2 Osallistumisoikeus ja palkinnot

Kilpailu on ollut avoin kaikkien maiden kansalaisille. Ainakin yhdeltä työryhmän ehdotuksen tekijältä edellytettiin oikeutta harjoittaa arkkitehdin ammattia omassa maassaan.

Verovapaa palkintosumma on ollut 110 000 euroa. Se jaetaan palkintolautakunnan yksimielisellä päätöksellä seuraavasti:

I palkinto	40 000 €
jaettu III palkinto	20 000 €
jaettu III palkinto	20 000 €
sekä kolme lunastusta, kukin	10 000 €

SAFA perii kilpailusääntöjensä mukaan 7 % palkinnoista ja lunastuksista. Palkinnot jaetaan SAFA:n kautta.

1.3 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan ovat kuuluneet kilpailun järjestäjän nimeäminä:

- kunnanjohtaja Reijo Timperi, puheenjohtaja
- kunnanvaltuuston pj. Teuvo Katajamaa
- kunnanhallituksen pj. Terho Kinisjärvi
- tekninen johtaja Arto Leppälä, DI

Metsähallituksen nimeämänä:

- johtaja Antero Luhtio, DI
- henkilökohtaisena varajäsenenä Hannu Tilja

Lapin ympäristökeskuksen nimeämänä:

- alueidenkäyttöpäällikkö Tarja Outila, Tkt, arkkitehti SAFA
- henkilökohtaisena varajäsenenä Antti Pihkala, arkkitehti SAFA

Ivalon paliskunnan nimeämänä:

- poroisäntä Viljo Huru

Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminä:

- Harri Hautajärvi, arkkitehti SAFA
- Teemu Palo, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan puheenjohtajana on toiminut kunnanjohtaja Reijo Timperi ja sihteerinä arkkitehti SAFA Jorma Teppo. Palkintolautakunta on kuullut Valtatie 4:n liikennejärjestelyjen osalta asiantuntijana Lapin tiepiiriä. Inarin kunnanhallitus valitsi 20.10.2008 palkintolautakunnan asiantuntijoiksi Anu Pietikäisen, Kati-Susanna Lompolojärven ja Sisko-Mirja Jefremoffin. Saariselän arkkitehtikilpailua varten on Lapin liitto myöntänyt 2.10.2008 Inarin kunnalle Euroopan aluekehitysrahaston rahoitusta. EU-rahoituksen osalta palkintolautakunta on toiminut tuensaajan ohjausryhmänä, jonka asiantuntijana on ollut alue-suunnittelija arkkitehti Riitta Lönnström Lapin liitosta.

1.4 Kilpailun säännöt, kilpailuohjelman hyväksyminen ja kilpailukieli

Kilpailussa on noudatettu SAFA:n kilpailusääntöjä (www.safa.fi) sekä Architects Council of Europe ACE:n arkkitehtuurikilpailuihin liittyvää suositusta (www.ace-cae.org). Kilpailuohjelma liitteineen on järjestäjän, palkintolautakunnan ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailutoimikunnan hyväksymä. Ehdotukset oli laadittava joko suomen tai englannin kielellä. Ohjelman kieli-versioiden tulkinta- tai muissa eroissa on noudatettu suomenkielisen kilpailuohjelman sanamuotoa.

1.5 Ohjelma-asiakirjat ja niiden luovutus

Kilpailuohjelma sekä seuraavat kilpailun verkkosivulta ladattavissa olleet erilliset liitteet:

- Pohjakartta (.dwg)
- Peruskartta 1:10000 (.jpg)
- Kaavayhdistelmäkartta 1:5000 (.pdf, .dwg)
- Saariselän yleiskaava, Alue 1/Kaunispää – Laanila (11.3.2004) liitekarttoineen (.pdf)
- Viistoilmakuvia (.jpg)
- Valokuvia alueelta (.jpg)
- Saariselkä 2020 -päivitys 2008 (.pdf)

Kilpailun verkkosivut ovat olleet osoitteessa: <http://www.inari.fi/saariselankilpailu>

Kilpailuohjelman on voinut myös tilata tai noutaa Suomen Arkkitehtiliitosta Helsingistä tai Inarin kunnanvirastosta Ivalosta.

1.6 Kilpailuteknisiä tietoja

Kilpailijalla oli oikeus pyytää ohjelmaa koskevia selvityksiä ja lisätietoja 6.6.2008 mennessä. Kilpailua koskevia kysymyksiä ei määräaikaan mennessä saapunut. Kilpailun aikana täydennettiin ohjelma-asiakirjoja kilpailun verkkosivuille peruskartan ja kaavayhdistelmäkartan karttamerkkien selitteillä.

Kilpailun tulos julkaistaan Inarin kunnan verkkosivuilla, Arkkitehtiuutisissa ja SAFA:n verkkosivuilla sekä Arkkitehti-lehden kilpailuliitteessä. Kilpailun ratkaisua koskeva palkintolautakunnan pöytäkirja on nähtävillä kilpailun verkkosivuilla.

Kilpailun järjestäjällä on omistusoikeus palkittuihin ja lunastettuihin kilpailuehdotuksiin tekijänoikeuden jäädessä ehdotuksen tekijälle. SAFA:lla on oikeus julkaista kuvia kilpailuehdotuksista omissa julkaisuissa ja verkkosivuillaan. Kilpailun järjestäjä ja SAFA voivat käyttää ja luovuttaa ehdotuksia tutkimus- ja viestintätarkoituksiin.

Kilpailuehdotuksia ei palauteta. Palkitsemattomat ja lunastamattomat ehdotukset ovat noudettavissa kilpailun järjestäjältä kahden kuukauden ajan tuloksen julkistamisesta. Kilpailuehdotuksia ei järjestäjän toimesta ole vakuutettu.

Kilpailua koskevat käännöstyöt on tehnyt Käännöstoimisto Martina / Martti Bergestad, Espoo.

1.7 Kilpailuaikataulu

Kilpailuohjelman valmistelu:	tammikuu–toukokuu 2008
Kilpailuaika:	9.5.2008–14.8.2008, viimeinen ehdotusten vastaanottopäivä 22.8.2008
Kilpailua koskevat kysymykset:	kysymyksiä ei saapunut määräaikaan 6.6.2008 mennessä
Kilpailun ratkaisu:	7.11.2008
Tulosten julkistaminen:	22.11.2008

Palkintolautakunta kokoontui ohjelman valmisteluvaiheessa kaksi kertaa. Kilpailuohjelmaluonnos ja ohjelma-asiakirjat esiteltiin SAFA:n kilpailutoimikunnalle 2.4.2008. Arvosteluvaiheessa palkintolautakunta kokoontui kaksi kertaa.

2 KILPAILUTEHTÄVÄ

2.1 Kilpailutehtävän taustaa

2.1.1 Alueen historiaa

Saariselkä on vanhaa saamelais- ja poronhoitoaluetta. Asutus on kehittynyt Inarijärveen laskevien jokien varsille järven läheisyyteen. Alueen kautta on kulkenut muinainen polku Inarinjärvelle ja edelleen Ruijaan Jäämeren rannalle.

1900-luvun vaihteessa alueelta tehtyjen kulturalöytöjen innostamana Laanilaan alkoi saapua kullankaivajia. Kultaryntäyksen myötä aloitettiin tiestön rakentaminen Sodankylästä Laanilaan ja edelleen Ivaloon, Inariin ja lopulta 1930-luvulla Jäämeren rannalle Petsamoon saakka.

Kullankaivuun vähentyessä alueella jo muutamassa vuodessa siirtyi syntynyttä rakennuskantaa matkailukäyttöön. Laanilaan uuden tien varteen perustettiin ensimmäinen kestikievari vuonna 1916. Metsäntutkimuslaitoksen kokeilutoiminta aloitettiin Laanilassa vuonna 1926 ja se jatkaa edelleen alueella.

Toisessa maailmansodassa kaikki alueen rakennukset tuhoutuivat. Sodan jälkeen 40- ja 50-luvuilla Saariselälle rakensivat ensimmäisinä majansa Suomen Matkailuliitto, Lapin Matkailijayhdistys, Lapin Lasten Ystävät ja Virkamiesliitto.

Ivalon lentokenttä kunnostettiin ja laajennettiin toisessa maailmansodassa käytössä olleelle kenttäalueelle. Se avattiin vuonna 1955.

Lentoliikenne yhdessä parantuneen tiestön kanssa lisäsi vuosittain Saariselän matkailijamääriä. Matkailurakentaminen vilkas-tui 1960-luvulla huomattavasti etenkin nykyisen keskuksen alueella. Tuolloin rakennettiin Tunturihotellin ensimmäisiä vaihei-ta sekä suuria kelohonkaisia yritys- ja yhteisömajoja. Vuosittaisia kävijöitä Saariselällä oli 1960-luvun puolivälissä n. 5 000.

Koska rakentamisen ennustettiin edelleen kasvavan, laadittiin Saariselän matkailukeskukselle ensimmäinen maankäytön yleis-suunnitelma vuonna 1972.

Alueen maanomistajana on ollut alusta lähtien valtio ja hallinnoijana Metsähallitus.

Matkailukeskukseen valmistui ensimmäinen kauppa vuonna 1981. Urho Kekkosen Kansallispuisto perustettiin vuonna 1983. Inarin kunta otti vastuun Saariselän kunnallistekniikasta ja kaavateistä vuonna 1986. Merkittävin rakentaminen on kohdistu-nut edelleen Saariselän keskustaan Valtatie 4:n itäpuolelle.

Vuosituhaten vaihteessa kävijöitä oli vuosittain noin 240 000. Vuodepaikkoja on tuolloin ollut noin 10 000.

2.1.2 Nykytila ja kehitysnäkymät

Tänä päivänä Saariselän matkailukeskuksen kehitys on saavuttanut vaiheen, jossa pienyrittäjyydestä ja pienimuotoisesta ma-joitus- ja palvelurakenteesta kotimaisilla markkinoilla siirrytään matkailualan kansainvälistymiseen niin investoijien, mat-kanjärjestäjien kuin niiden myötä matkailijoidenkin osalta.

Inarin kunta ja sen aluetalous ovat kokeneet viime vuosikymmenen ja tämän vuosikymmenen alun aikana suuria muutoksia. Väestö on vähentynyt vuosikymmenessä kunnan alueella tuhannella henkilöllä eli yli kymmenyksen, väestö on vanhenemas-sa, nuoret ovat hakeutuneet työmarkkinoille Suomen kasvukeskuksiin ja rakennetyöttömyys vaivaa edelleen pitkäaikaistyöt-tömyytensä.

Inarin kunta on pyrkinyt määrätietoisesti kääntämään aluekehityksen positiivisempaan suuntaan. Aktiivisella elinkeinopoli-tiikalla niin arktiseen luontomatkailuun, kylmäteknologiaan kuin paikallisiin luonnonvaroihinkin panostamalla Inarin kunta uskoo kääntävänsä työpaikkojen määrän kasvuun. Lisääntyvä työ tarjoaa toimeentulon myös nuorelle sukupolvelle ja siten säi-lyttää kunnan elinvoimaisuuden hoitaa myös vanhenevan väestön palvelutarpeet.

Inarin kunnan positiivinen aluekehitys voidaan kiteyttää

- kansainvälistyvään arktiseen luontomatkailuun kestäväällä tavalla
- kylmäteknologiassa testaustoiminnan kehittämiseen kilpailukykyiseksi globaalilla tasolla
- luonnonvarojen hyödyntämiseen ja jatkojalostamiseen myös osana kehittyvää matkailua
- pienyrittäjyyden kannustamiseen merkittävien pääomasijoittajien, investoijien ja matkailualan toimijoiden kuten matkanjärjestäjien rinnalla
- selkeään visioon, aluerakenteeseen ja kehittämisstrategiaan niin yksityiselle kuin julkiselle sektorille Saariselän mat-kailukeskuksen tulevaisuudesta, johon kansainvälinen aatekilpailu tarjoaa vaihtoehtot

2.2 Kilpailualue

2.2.1 Sijainti ja laajuus

Saariselkä sijaitsee Lapin läänissä Inarin kunnan eteläosassa saamelaisten kotiseudulla ja keskellä Ivalon paliskunnan poronhoitoaluetta. Kilpailualueen kautta kulkee Valtatie 4 Rovaniemeltä Ivaloon ja edelleen Jäämeren rannalle Ruijaan. Rovaniemeltä Saariselälle on noin 260 km ja Ivalosta noin 30 km; lentokentälle on noin 25 km. Lentoaika Helsingistä Ivaloon on 1 h 40 minuuttia. Saariselkä on Lapin pohjoisin matkailukeskus. Se sijaitsee laajojen erämaa-alueiden keskellä, joita ovat UK-Kansallispuisto ja Hammastunturin erämaa. Nämä erämaa-alueet sisältyvät Lapin Natura-alueisiin.

Kilpailualue rajautuu idässä UK-Kansallispuistoon. Kilpailualue on kooltaan noin 1650 ha. Pohjois-eteläsuunnassa alueen pituus Kaunispäältä Laanilaan on 6,5 km.

2.2.2 Kaavatilanne

Kilpailualue sisältyy Lapin liiton laatimaan Pohjois-Lapin maakuntakaavaan, joka on vahvistettu 27.12.2007. Maakuntakaava muodostaa puitteet koko alueen maankäytön suunnittelulle.

Saariselän yleiskaavan ja toiminnallisen kehittämisen suunnitelmaksi on laadittu vuonna 2000 Saariselkä 2020 -ohjelma. Sitä on päivitetty vuonna 2004 ja tarkistettu vuonna 2008.

Kilpailualueella on voimassa Saariselän yleiskaava, joka on hyväksytty 11.3.2004. Tätä yleiskaavaa tarkistetaan kilpailun tulosten pohjalta.

4-tien itäpuoli kilpailualueella on Kaunispäältä Laanilaan asemakaavoitettu vuodesta 1976 lähtien useassa eri vaiheessa. Alueella on voimassa myös 1970-luvulta vanhoja rantakaavojakin Laaniojan ja Luttojoen latvahaaroilla.

Kilpailun tulosten pohjalta voidaan kaikkia alueen kaavoja tarkistaa.

Rakennusoikeutta koko alueella oli vuoteen 2005 mennessä hyväksytyjen asema- ja rantakaavojen mukaan yhteensä noin 260 000 kem².

2.2.3 Maanomistus

Kilpailualue on pääosin valtion maata. Hallinnoinnista vastaa Metsähallitus.

2.2.4 Rakennettu ympäristö, rakennuskanta ja taajamakuva

Saariselkä on rakentunut Valtatie 4:n ja Luttojoen väliin keskustan osalta varsin tiiviiksi taajamaksi. Tähän matkailukeskukseen tukeutuvat alueen kaikki toiminnot ja sinne sijoittuu valtaosa alueen majoituskapasiteetista ja palveluista.

Alueen pohjoisosa, Kaunispää on maisema-arvoiltaan Saariselälle erittäin merkittävä. Sen ja Iisakkipään väliin sijoittuvat las-kettelupalvelut. Alueella on myös hiihtolatuja. Etelärinteelle metsänrajan alapuolelle on rakennettu viime vuosina loma-asuntoja.

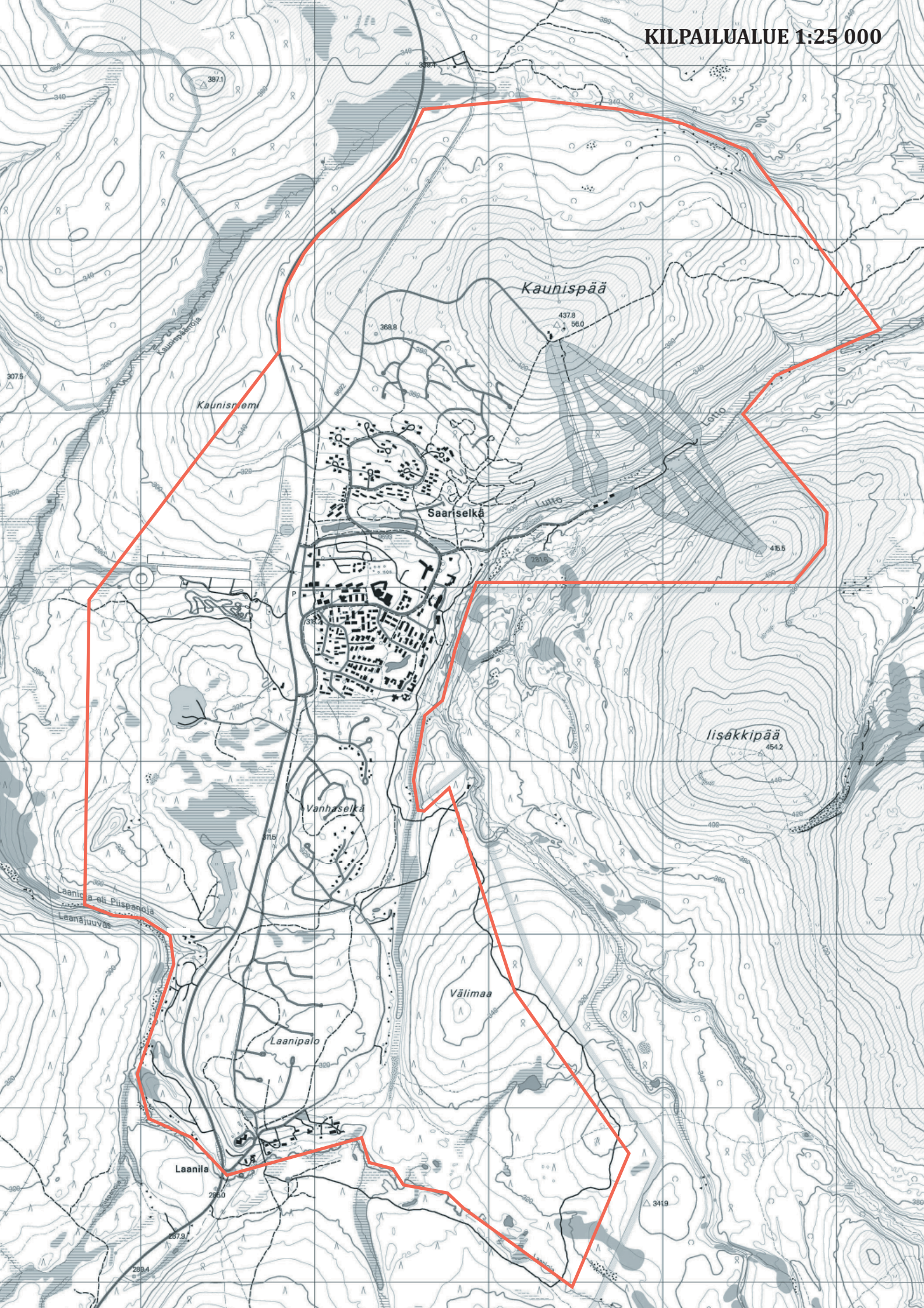
Keskustan ja Laanilan välinen metsäinen kangasmaasto on rakentumassa asunto- ja loma-asuntoalueiksi. Laanilan jokilaaksojen rantakaava-alueilla on Saariselän vanhimpia loma-asuntoja. Laanilassa on myös hotelli- ja ravintolapalveluja.

Kilpailualueen rakennuskanta on iältään monikerroksinen. Vanhimmat loma-asunnot ovat peräisin 1950-luvulta, valtaosa rakennuksista on 1970- ja 1980-luvuilta. 2000-luvulla rakentaminen on koko alueella kuitenkin huomattavasti kasvamassa.

Rantakaava-alueilla loma-asuntojen koko on ollut suhteellisen pieni usein alle 60 m². Myöhemmin laadittujen asemakaavojen mukaan loma-asunnot voivat olla 100 kem²:sta useisiin satoihin kem²:iin. Niistä kooltaan suurimmat on tarkoitettu yritysten ja yhteisöjen käyttöön. Keskustan uusimmat hotellirakennukset ovat kooltaan 5 000-6 000 kem² ja korkeudeltaan neljästä kuu-teen kerrosta.

Taajamakuva keskustassa on epäharmoninen ja kirjava. Se johtuu toisistaan suuresti poikkeavista rakennusmassoista ja käytetyistä materiaaleista.

Loma-asuntoalueet maastoutuvat sekä Kaunispään etelärinteillä että Laaniselän kaava-alueilla varsin hyvin metsäiseen ympäristöön.

2.2.5 Liikenne ja yhdyskuntatekniikka

Tieverkko

Alueen liikenneväylät ovat toteutuneet asemakaavojen mukaisesti. Kilpailualueen halkaisee etelästä pohjoiseen Valtatie 4, joka palvelee myös Saariselän alueen sisäistä liikennettä.

Kevyen liikenteen yhteydet ja reitistöt

Varsinaiset kevyenliikenteen väylät sijaitsevat ydinkeskustan alueella Saariseläntien ympäristössä. Matkailukeskuksen alueelle sijoittuu kuitenkin runsaasti erilaisia ulkoilun yhdysreittejä, -polkuja ja latuja. Pääreitit on valaistu. Eritasoliittymien avulla keskustasta päästään polku- ja latuverkostoa myöten ympäröiville erämaa-alueille. Reitistöt ovat merkittyjä ja huollettuja.

Moottorikelkkaliikenne

Saariselän alueelle on toteutettu kelkkareitistöjä yli 100 km. Valtaosa alueen kelkkailusta tapahtuu ohjatusti pääosin ohjelmapalvelutoimintana. Kelkkareitit on merkitty. UK-puiston alueella moottorikelkkailu ei ole sallittua.

Lentoliikenne

Lähin lentokenttä sijaitsee Ivalossa, jonne on säännölliset lentovuorot päivittäin Helsingistä. Kenttä sijaitsee Saariselältä vain noin 25 km:n päässä, joten lentoyhteyksillä on olennainen merkitys alueen saavutettavuuteen.

Yhdyskuntatekninen huolto

Kilpailualue kuuluu kunnalliseen vesihuoltoverkkoon. Rakennetut alueet on sähköistetty. Matkailukeskuksen jätteet lajitellaan ja hoidetaan keskitetysti kunnalliselle keskuskaatopaikalle. Aluelämpökeskus on rakennettu vuosina 2006-2007 ja se sijaitsee Valtatie 4:n länsipuolella. Kaukolämpöverkosto on rakenteilla ja kattaa jo ydinkeskustan. Alueen pelastuskeskus sijaitsee myös Valtatie 4:n länsipuolella lämpökeskuksen läheisyydessä.

2.2.6 Virkistys

Saariselkä sijaitessaan laajojen erämaa-alueiden keskellä tarjoaa virkistykseksi ennen kaikkea joko omatoimisia tai opastettuja luontoretkeä. Alueella voidaan liikkua jalan, hiihtäen, polkupyörillä, moottorikelkoilla, koiravaljakoilla ja pororaidoilla. UK-Kansallispuisto idässä ja Hammastunturin erämaa-alue lännessä ovat luonnonsuojelun, poronhoidon ja erämaavaellusten alueita, joille pääosin suunnataan vain ohjelmapalvelujen safariretkiä. Myös linja-autoretket esimerkiksi Tankavaaran Kultamuseoon ja Inarin saamelaismuseoon Siidaan ovat suosittuja.

Laskettelurinteiden alue sijaitsee Kaunispään ja Lisakkipään rinteillä Luttojoen molemmin puolin. Alueella on 12 rinnettä ja 6 hissiä.

Keskustassa sijaitsee kylpylä ja liikuntahalli. Purojen varsilla on kullanhuuhtonta-alueita, joilla tapahtuu kesäisin säännöllistä kaivuutoimintaa.

2.2.7 Luonnonympäristö

Maaperä

Jääkauden muovaama Saariselän luonnonmaisema on peräisin noin 10 000 vuoden takaa. Maaperä on moreenipitoista osittain pehmeää ja lohkeilevaa ns. rapakalliota. Saariselkä kuuluu Pohjois-Lapin tunturiyläntöön. Alimmat kohdat kilpailualueella ovat Laaniojan ja Luttojoen laaksot noin +260 merenpinnasta ja noin 140 metriä ylempänä kuin Inarijärvi. Ylimmäksi alueella nousee Kaunispään laki, jonka korkeus on +438.

Kaunispään profiililtaan pyöreä tunturihuippu on Saariselän matkailukeskuksen tärkein maisemallinen elementti, symboli ja matkailullinen vetonaula.

Kaunispäältä Laanilaan maasto laskee metsäisenä vaaramaisemana, jossa pienehköinä alueina ovat suopainamat molemmin puolin Valtatie 4:ää. Kilpailualue rajautuu idässä Jäämereen laskevaan Luttojoen laaksoon, jonka soiset latvahaarat ulottuvat Laanilaan. Luttojokivarsi on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde. Se tuo alueen tunturiluontoon lehtomaisia piirteitä.

Kilpailualue rajautuu etelässä Ivalojokeen laskevaan Laaniojaan eli Piispanojaan, jonka rantatörmät ovat 4-tien länsipuolella

jyrkät, mutta muuttuvat latva-alueilla Valtatie 4:n itäpuolella laakeiksi kivikko- ja suorannoiksi. Molempien jokien varsilla on kullankaivuujälkiä ympäristössä.

Ilmasto

Ylä-Lapin ilmasto on suhteellisen leuto verrattuna muihin alueisiin vastaavilla leveysasteilla. Atlantin valtameri ja Golf-virta lämmittävät huomattavasti pohjoisen Lapin ilmastoa. Inarin sääoloille on tyypillistä, että ne vaihtelevat vuosittain suuresti hel- lekesistä (yli + 30 °C) pakkastalviin (alle - 40 °C). Vuoden keskilämpötila Saariselän alueella on noin - 1 °C. Lämpötila painuu pysyvästi alle nollan noin 10. lokakuuta. Terminen talvi päättyy 15.-30. huhtikuuta.

Laaksoalueet ja tässä tapauksessa myös Saariselän keskusta ovat pienilmastoltaan selkeästi kylmempiä kuin ympäröivät tunturit, koska kylmä ilma valuu tuntureilta laaksoihin. Toisaalta tuulisilla ilmoilla tuntureilla on huomattavasti vaikeammat olosuhteet kuin metsien suojaamissa laaksoissa.

Lumentulo- ja lähtöaika sekä lumipeitteen syvyys:

- Ensilumen tulo 7.10.
- Pysyvä lumi 27.10.
- Lumipeitteen sulaminen 20.5.
- Keskimääräinen lumensyvyys 75-100 cm
- Lumipeitepäiviä keskimäärin 200-225

Kasvillisuus

Alueen luonnonkirjon mielenkiintoinen ominaisuus on sen sijainti pohjoisella metsänrajalla. Puut ja muukin kasvillisuus on joutunut sopeutumaan karuihin oloihin ja lyhyeen kasvukauteen. Tämä johtaa hitaaseen kasvuun ja mahdollisten vaurioiden pitkäaikaiseen korjautumiseen.

Sopeutumisesta pitkään lumiseen talveen voidaan mainita lyhytoksainen kynttilämäinen kuusi sekä matala sitkeä pensasmai- nen tunturikoivu.

Tunturiylängön metsänrajavyöhykkeelle on kehittynyt geneettisesti arvokas, äärioloihin sopeutunut kasvillisuus.

Valaistusolosuhteet

Saariselällä on sen pohjoisen sijainnin vuoksi vuosittainen auringonvalon vaihtelu suuri. Kaamos, jolloin aurinko ei nouse ho- risontin yläpuolelle, kestää yli kuukauden 3.12.-9.1.

Yötön yö, jolloin aurinko ei laske horisontin taakse, kestää vuorostaan kaksi kuukautta 22.5.-21.7.

Toisinaan taivaalla voi esiintyä revontulia. Niitä voi havaita kirkkaina ja kuulakkaina ilta- ja yöaikoina syksystä kevääseen sil- loin, kun auringonvalon määrä on vähäinen.

2.3 Kilpailun tavoitteet

Saariselkä on kehittynyt 50 vuoden aikana nykyiseksi matkailukeskukseksi, jossa on noin 13 000 vuodepaikkaa palveluineen. On ennustettu, että lähivuosina matkailijamäärät tulevat jatkuvasti kasvamaan. Saariselälle on asetettu tavoitteeksi vuodepaik- kien kolminkertaistaminen vuoteen 2020 mennessä.

Kilpailun tarkoituksena on ollut etsiä tämän tavoitteen toteuttamiseksi erilaisia, tuoreita ja innovatiivisia maankäyttö- ja raken- tamisvaihtoehtoja yleiskaavan tarkistamiseksi.

Kilpailijan oli kehitettävä nimenomaan Saariselälle soveltuvia ja sen ominaisuuksista lähteviä ideoita. Tavoitteena oli löytää arkkitehtonisesti ja ympäristöllisesti korkeatasoisia ratkaisuja, jotka voivat mahdollisimman monipuolisesti palvella erilaisten matkailijoiden tarpeita tulevaisuudessa.

Ideoinnin kohteena olivat asumisen, majoittumisen ja matkailupalveluiden eri muodot sekä liikunta-, harraste- ja muuta vir- kistystoimintaa palveleva rakentaminen ja niiden sijoittuminen kilpailualueelle sekä vapaa-alueiden innovatiivinen kehittämi- nen.

Maankäytön ja rakentamisen lähtökohdan muodostavat Saariselän luonnonympäristö sekä jo rakennetut alueet liikenneväy- lineen. Uusien alueiden käyttöä ideoitaessa oli huomioitava poronhoito, UK-kansallispuisto sekä herkäät ja merkittävät luonto- olosuhteet ja maisema-arvot.

Tulevan maankäytön ja rakentamisen arkkitehtonisina tavoitteina on laatu, kestävä kehitys ja ilmastonmuutosten huomioon ottaminen sekä rakennetun ympäristön laadun parantaminen.

2.4 Suunnitteluohjeet

2.4.1 Yleistä

Kilpailualue on pohjois-eteläsuunnassa pitkänomainen sisältäen pinnanmuodoiltaan, kasvillisuudeltaan ja nykyisiltä toiminnoiltaan ja rakennuskannaltaan erilaisia alueita. Kilpailijalla oli mahdollisuus harkintansa mukaan sijoittaa toimintoja ja niiden edellyttämiä maankäyttöratkaisuja koko kilpailualueelle.

Tarkistetun Saariselkä 2020 -ohjelman mukaisesti alueen majoituskapasiteetin ja rakentamisen ohjeellinen mitoitus:

	2007 (arvio)		2020 (lisäys)	
	vuodepaikat	kem ²	vuodepaikat	kem ²
Hotellit, perhehotellit, majatalot	2 400	60 000	12 000	300 000
Kaupalliset loma-asunnot	2 600	50 000	10 000	100 000
Yksityiset loma-asunnot	8 000	120 000	4 000	60 000
Yhteensä	13 000	210 000	26 000	460 000
Kaupalliset palvelut		5 000		43 000
Julkiset palvelut		2 000		5 000
Pysyvä asuminen	500 asukasta	20 000	1 000 asukasta	40 000

Yhteensä alueella olisi vuonna 2020

- kaupallinen majoitus 27 000 vuodepaikkaa / 510 000 kem²
- yksityinen loma-asuminen 12 000 vuodepaikkaa / 180 000 kem²
- palvelurakentaminen 55 000 kem²
- pysyvä asuminen 1 500 asukasta / 60 000 kem²

Laskentaperusteina on käytetty 25 m² / vuodepaikka uusissa majoitusliikkeissä, 20 m² / vuodepaikka lisärakentamisessa, 15 m² / vuodepaikka yksityisessä loma-asutuksessa ja 40 m² / henkilö pysyvässä asumisessa.

Palvelurakentamisen mitoitus on noin 7-10 % kokonaiskerrosalasta.

Liikenne

Ideoinnissa oli kiinnitettävä huomiota uusien alueiden liittymiseen oleviin, rakennettuihin alueisiin, liikenneväyliin, alueen kokonaispysäköintiin ja reitteihin.

Valtatie 4:n liikennealueen teoreettinen melualue / loma-asutus 45 dB on noin 160 metriä, johon vaikuttavat luonnonolosuhteet (maastomuodot ja peitteisyys, vesialueet). Melualueella voi sijaita esim. moottorikelkkareittejä sekä ohjelmapalveluiden terminaalitylöjä.

Yhdyskuntatekninen huolto

Vesi- ja energiahuolto alueella voi tukeutua nykyisiin verkostoihin. Saariselän matkailukeskuksen pohjoisen sijainnin vuoksi toivottiin kilpailijoiden pohtivan, miten tulevaisuudessa voidaan erilaisella suunnittelulla ja toteuttamisella vaikuttaa maankäytön ja rakentamisen ekologisuuteen, kestävään kehitykseen ja energiakysymyksiin.

2.4.2 Kehittämistoiveita

Alueella on toivottu seuraavien matkailutoimintojen kehittämistä:

Kaupalliset palvelut:

- pieniä putiikkeja ja käsityöpajoja sisältävä kauppahalli
- ateljeetiloja
- auto-/pyörä-/kelkkahuolto ja varastotiloja
- elokuvateatteri
- keilarata
- kultanäyttely, tapahtumatila/alue, poroaitaus- ja tapahtuma-alue, sisäharrasteita

Ravintolat:

- erikoisravintoloita (mm. etnisiä)
- lounaspaikkoja ja kahviloita
- after ski- ja pistäytymispaikkoja

Maastohiihto:

- hiihtostadion huoltotiloihin, joka toimisi hiihtotapahtumien, -kilpailujen ja -harjoittelun keskuksena; sillä tulisi olla myös kesäkäyttöä esim. kesäisiä urheilusuorituspaikkoja

Laskettelu:

- laskettelurinteiden kehittäminen ja monipuolistaminen uusine hisseineen ja palvelutiloineen; ympärivuotinen hissi matkailukeskuksen suunnasta

Moottorikelkkailu:

- keskitetyt terminaali-, varasto- ja huoltoalueet (huomioitava liikkuminen taajamassa)

Muut talvitoiminnot:

- poroajelut, hevosajelut, huskyajelut, sauvakävely, potkukelkkailu, pulkkamäki, lasten lumimaa

Patikointi- ja ulkoilureitit:

- polkuverkoston monipuolistaminen ja palvelupisteiden parantaminen

Kulttuuripalvelut:

- näyttely- ja tapahtumatiloja, käyntikohteita / kulttuurimatkailu

Muita toiveita:

- ohjelmapalveluiden toiminnalle ja kehittämiselle riittävät alueet ja tilat läheltä keskustaa
- maisemahotelli
- kylmien vesien akvaario / kylpylä Luttojoen varteen (esim. hiihtostadionin yhteyteen)
- korkeatasoinen matkailuajoneuvojen alue
- alueväestönsuoja / auditoriotilat
- kesäharrasteita

2.4.3 Osa-alueiden suunnitteluohjeet

A Kaunispää

Laki-alueilta avautuvat näkymät UK-kansallispuistoon ja kauas Hammastunturin erämaahan. Toisaalta Kaunispään laki näkyy Valtatie 4:lle, syvälle kansallispuistoon ja erämaa-alueille.

Kaunispään ja lisakkipään välisessä laaksossa virtaa kirkas- ja kylmävetinen Luttojoki.

Alueen herkkä luonnonympäristö ja maisema-arvot oli huomioitava ideoinnissa. Alue muodostaa merkittävän näkymän ja matkailukeskuksen tunnusmaiseman pohjoisesta ja lentokentältä saavuttaessa.

Puustoa kasvavat rinteet ja Luttojokilaakso soveltuvat rakentamiseen.

B Keskusta

Keskustaan toivottiin taajamakuvaan eheyttäviä ja parantavia toimenpiteitä.

Keskustan eteläosaan oli mahdollista ideoida lisärakentamista huomioiden olevat rakennukset ja luonnonympäristö.

C Valtatie 4:n länsipuoli Kaunisniemi-Laanioja

4-tien länsipuolelle oli mahdollista ideoida matkailukeskuksen ydintoimintoja täydentävää rakentamista.

Alueen liikenteen tuli turvallisesti liittyä ydinkeskuksen liikenneverkkoon ja valtatie 4:ään. Oli lisäksi huomioitava, että alueen kautta tulevat ohjautumaan kulkureitit Saariselän keskustasta läntisille erämaa-alueille. Nykyinen 4-tien alikulku sijaitsee Rakatiellä, jonka kautta reitistöt kulkevat.

D Vanhaselän-Laanipalon ja Välimaan alueet

Alueet soveltuvat hyvin lisärakentamiselle. Alueiden kautta kulkevat polku- ja latureitit ylikulkusiltoineen oli huomioitava.

E Laanila

Laanilan aluetta oli mahdollista ideoida täydennysrakentaen huomioiden oleva rakennuskanta, tiestö, reitistöt ja luonnonympäristö.

2.5 Ehdotusten arvosteluperusteet

Palkintolautakunta on painottanut arvioinnissaan seuraavia seikkoja:

- ideoiden laatua ja käyttökelpoisuutta
- arkkitehtonista kokonaisuutetta ja omaleimaisuutta
- rakennettavien kokonaisuuksien toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta
- matkailua tukevaa yhdyskuntarakenteen kestävyyttä ja energiatehokkuutta
- toimenpiteiden vaikutuksia rakennettuun ympäristöön
- toimenpiteiden soveltumista luonnonympäristöön
- tavoitteiden toteutettavuutta kilpailuehdotuksen pohjalta

Ehdotuksissa on arvostettu ratkaisun yleistä laatua sekä osa-alueiden omaleimaisia ideoita. Kokonaisratkaisujen toimivuutta on pidetty tärkeämpänä kuin yksityiskohtien virheettömyyttä.

3 KILPAILUEHDOTUKSET

3.1 Saapuneet ehdotukset

Kilpailuun saapui yhteensä 15 ehdotusta. Lähetykset tarkastettiin, avattiin ja numeroitiin sattumanvaraisessa järjestyksessä.

Kilpailuehdotukset luettelointiin ja avauksesta laadittiin pöytäkirja 22.8.2008. Tutustuttuaan kilpailuehdotuksiin palkintolautakunta päätti hyväksyä 14 kilpailuehdotusta arvosteltavaksi. Yksi ehdotus päätettiin sulkea arvostelun ulkopuolelle, koska se oli lähetetty kilpailuohjeiden vastaisesti.

Ivalo 22.8.2008/JT

INARIN KUNTA

SAARISELÄN MATKAILUKESKUKSEN IDEAKILPAILU / KILPAILUEHDOTUSTEN KIRJAUS 22.8.2008

Nº	NIMIKUVA	LÄHETETTY	SAAPUNUT	SALAISUUS	NIMIKUORI	PLANSIT	YLEISSUUNNITELMA 1:10000	HAVAINNEKUVA 1:2000	KORTTELSUUNNITELMA 1:500	PERSPEKTIIVIKUVA	SELOSTUS	CD-LEIY	HUOM.
1	VALKOINEN KRUUNU	14.08.08 20:52	21.08.08 13:30	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	¹ ERI MITTAKAAVOISSA HAVAINNEKUVIA
2	PEBBLES	X	18.08.08 13:50	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	¹ EI LÄHETYSAIKAA PAKETISSA, SUOMEN POSTI IRROTTANUT LÄHETYSLISTAN
3	SAARIMEKKO	08.08.08 13:02	11.08.08 13:00	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	
4	HIIHTÄJÄN PARATIISI	14.08.08	20.08.08/ 21.08.08 ¹	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	¹ A4-PAKETTI 21.08.08 ² ERI MITTAKAAVOISSA HAVAINNEKUVIA
5	AURA	14.08.08	19.08.08 11:30	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	¹ 1:5000
6	UUSI ÄLGU	14.08.08	19.08.08 11:30	OK	X	3	X	X	X	X	X	X	
7	GAISSA	14.08.08 18:21	18.08.08 13:50	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	MUKANA MYÖS OSOITEKUORI
8	MATTARAKKA	14.08.08	18.08.08 13:50	OK	X	3	X	X	X	X	X	X	
9	NUTUKAS	14.08.08 15:39	18.08.08 13:50	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	
10	TUNTURIKUKKA	X	18.08.08 14:30	X	X	4	X	X	X	X	X	X	¹ LÄHETYS EI NOUDATTANUT KILPAILU-OHJELMAA
11	SILLAN TULLEN	14.08.08	18.08.08 13:50	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	
12	PALKO	14.08.08	18.08.08 13:50	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	
13	KIEHISIÄ	14.08.08 20:32	18.08.08 13:50	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	
14	KIEPIT	14.08.08 15:07	15.08.08 13:50	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	MUKANA MYÖS OSOITEKUORI
15	AURORA BOREALIS	08.08.08	14.08.08 11:10	OK	X	4	X	X	X	X	X	X	

3.2 Ehdotusten yleisarvostelu

Ideakilpailun hengen mukaisesti kilpailuun saapui varsin laaja kirjo erityyppisiä ehdotuksia, jotka valottivat Saariselän matkailukeskuksen tulevaisuutta ja vielä käyttämättömiä mahdollisuuksia. Yksikään ehdotus ei yksinään ja sellaisenaan tuottanut yleispätevää ratkaisua alueen rakentamiseen.

Kaunispään lakialuetta käsiteltiin ehdotuksissa varsin herkällä otteella. Suurin osa ehdotuksista pyrki varovaisesti jalostamaan Kaunispään laella olevaa rakentamista. Rohkeimmissa ehdotuksissa (Valkoinen kruunu, Sillan tullen) tunturin rinteille lakialueen läheisyyteen esitettiin voimakkaampaa rakentamista. Korkeita, tornimaisia rakennuksia ei ollut yhdessäkään ehdotuksessa.

Suurin osa ehdotuksista pyrki tiivistämään olemassa olevan keskustan rakennetta täydennysrakentamisen keinoin. Hajanaiselle ja sekavalle kylärakenteelle haettiin paremmin hahmotettavaa muotoa ja tilallisia ominaisuuksia. Saariselän keskustan näkyvyyttä Valtatie 4 suuntaan oli useissa ehdotuksissa pyritty parantamaan ja keskustan painopistettä oli siirretty lännen

suuntaan. Pohjoinen risteys näyttäisi ehdotusten valossa edelleen olevan pääyhteys Saariselän keskustaan. Palkintolautakunta pyysi Lapin tiepiiriltä lausuntoa Valtatie 4:n liikennejärjestelyistä viiden kilpailutyön osalta. Näistä jokaisessa Valtatie 4:n liikenne ratkaisut vaativat lausunnon mukaisesti vielä jatkokehittelyä. Risteyksen kehittäminen edellyttää liittymäpaikan turvallisuuden osalta riittävää maaston korkeuserojen huomioimista. Lisäksi liittymän ratkaisuihin vaikuttaa koko alueen taajamakehitys. Vain yhdessä ehdotuksessa (Valkoinen kruunu) rakentamisella muodostetaan kokonaan uusi keskusta uuteen paikkaan.

Kilpailun parhaimmat ehdotukset esittelivät arkkitehtonisesti korkeatasoisia tulkintoja loma-asumisen eri muodoista. Rohkeimmissa ehdotuksissa (Saarimekko, Mattarakka) rakennusten arkkitehtuuri on jo sinänsä matkan arvoinen kokemus. Osassa ehdotuksissa (Gaissa, Palko) suomalaisen rakentamisen ja puukaupunkirakentamisen perinteen uudelleentulkinta on tuottanut tulevaisuuteen uskovaa ja kestävän kehityksen periaatteita kunnioittavaa ympäristöä.

3.3 Ehdotuskohtaiset arvostelut

3.3.1 Ehdotus № 1 "Valkoinen kruunu"

Ehdotuksessa on paneuduttu ainoastaan Kaunispään rakentamiseen, keskittämällä sinne kaikki kilpailuohjelmassa toivottu rakennusala ja vuodepaikat. Tunturin lakialue on ympäröity massiivisella, pantamaisella kehäkaupungilla. Sen sisällä kulkisi yksiraiteinen juna, jonka välityksessä turistit liikkuisivat sykkivän kaupungin sisällä sen palveluista nauttien. Pantamaisessa kehäkaupungissa olisi majoitustilojen ja maanalaisten pysäköintihallien lisäksi monipuoliset palvelut kahviloista ravintoloihin, kirkoista kylpylöihin, saamelaiskulttuurikeskukseen, moottorikelkkavuokraamoon, päiväkotiin jne. Kaunispään lakialue olisi kaupungin keskelle jäävä suuri, avoin, urbaani tapahtumakenttä poronäytöksineen, shamaanikonsertteineen, urheilutapahtumineen ja helikopterikenttineen.

Suuri kehäkaupunki rikkoisi dramaattisesti luonnon muovaaman pyöreälakisen tunturin laen, vaikuttaen kilometrien säteellä koko seudun ikaikaiseen maisemakuvaan. Kaunispään lakialue ei kestäisi myöskään fyysisesti näin voimakasta rakentamista ja käyttöä, joten koko tunturin lakialue pitäisi pinnoittaa, mikä sinänsä tuskin olisi ristiriidassa ehdotuksen kokonaisidean kanssa. Ehdotus on esitetty hyvin luonnosmaisesti ja viitteellisesti, ja monet tekniset ratkaisut herättävät kysymyksiä. Esimerkiksi laelta alkavien laskettelurinteiden ja hissien jatkuminen kehäkaupungin läpi olisi teknisesti erittäin vaikea toteuttaa. Ehdotus tuo rohkeudellaan ja radikaaliudellaan mieleen 1960-luvun konekaupunkiutopiat, tieteisfantasiat ja sarjakuvat. Esitetyn kaltaisen, ylitiöurbanistinen kehäkaupunki tunturin laella olisi varmasti ainutlaatuinen maailmassa. Sen suunnittelu ja toteuttaminen olisi vaikeaa ja kallista, ja tekninen toimivuus Lapin vaikeissa sääolosuhteissa ja tuulisella ja puuttomalla tunturin laella hyvin kyseenalaista. Vaiheittain rakentaminen olisi vaikeaa, ja käytännössä tällainen yhtenäinen kaupunkirakennus pitäisi rakentaa yhdellä kertaa valmiiksi. Tällainen teknokaupunki tuskin vastaisi useimpien matkailijoiden Lapin-matkan majoitus- ja palveluympäristölle asettamia toiveita. Kuvitelman siitä, millaista tällaisessa suuressa, käytännössä yhdestä jättimäisestä, renkaan muotoisesta rakennuksesta muodostuvasta kaupungissa olisi oleskella ja liikkua, saa ajattelella maailman suurimpia lentokenttärakennuksia ja ostoskeskuksia ja niiden sisällä vallitsevaa tunnelmaa.

Ehdotus on ehdottomassa huimapäisyydessään ja eräänlaisena kauhun utopiana poikkeuksellinen ja mieltä kiehtova, mutta täysin epärealistinen ja vieras sekä matkailijoita luonnosta vieraannuttava.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- kokonaisala	300 000 m ²
- uudet vuodepaikat	26 000 kpl

3.3.2 Ehdotus № 2 "Pebbles"

Tekijä on ottanut lähtökohdaksi oman tuloksentunnetuista loma- ja matkailukohteista. Tekijän mukaan matkailijan on tunnettava olonsa mukavaksi kaikkina vuodenaikoina. Näin on tekijän mukaan kaikissa suosituissa matkailukohteissa; paikallista elämää ja olosuhteita voi aistia halutessaan, mutta turistille on tarjottava mahdollisuus vetäytyä ilmastoituihin tiloihin "lepäämään ja virkistytymään sivistyneempään ympäristöön".

Pohdiskelu matkailukohteiden ominaispiirteistä on johtanut ratkaisuun, jossa Lapin luontoa, elämää ja historiaa esitellään huvipuistoa tai ulkomuseota muistuttavassa ympäristössä. Turistien suojaamiseksi Lapin luonnolta ja ilmastolta Kelolampien

rannalle on esitetty jättirakennus, jonka malli ja esikuvat ovat tutumpia kansinvälisiltä lentokentiltä ja rautatieasemilta. Paikallista ja omaleimaista ilmettä rakennukselle on haettu lumipalleroista tai veden muovaamista pyöreistä kivistä. Varsin tavanomaisten hotelli- ja kongressirakennusten ympärille rakennellut kasvihuoneet erottavat turistit ympäristöstään lopullisesti.

Rakennuspaikaksi on harkitusti ja sinänsä oikein valittu Kaunispään ja keskustan nivel. Esitetyssä muodossa ratkaisu on aivan liian massiivinen. Tekijä on suhtautunut alueen topografiaan suurpiirteisesti ja ylimielisesti. Mittakaavaltaan ja ilmeeltään alueelle vieras yhtenäinen rakennus on sovitettu maisemaan isoilla maastonmuokkaus- ja leikkaustoimenpiteillä.

Ehdotuksen mukaisia rakennelmia on vaikea kuvitella toteutettavaksi vaihteittain.

Tekijä on keskittynyt pääasiassa keskusrakennuksen suunnitteluun ja jättänyt muun kilpailualueen suunnittelun analyysin asteelle.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- loma-asuminen	39 000 vuodepaikkaa 670 000 m ²
- pysyvä asuminen	1 500 vuodepaikkaa 60 000 m ²
- kaupalliset ja julkiset palvelut	55 000 m ²

3.3.3 Ehdotus № 3 "Saarimekko"

Ehdotuksessa on täydennetty ja tiivistetty onnistuneesti Saariselän lomakeskusta, tekemällä siitä yhtenäisempi ja toimivampi. Ideana on koskematonta luontoa säilyttävä, energiaa säästävä, infrastruktuurin määrää minimoiva ja autoilun tarvetta vähentävä tiivis rakenne. Tämä tehtäisiin nykyistä lomakeskusta tihentämällä, tontteja jakamalla ja rakennusoikeutta lisäämällä, rakennusten välimaastoa hyödyntämällä ja keskustan vanhoja, yksi- ja kaksikerroksisia rakennuksia korottamalla. Idea nykyisten, vielä rakentamattomien tonttien jakamisesta lisäämällä niiden rakennusoikeus samalla kaksinkertaiseksi on järkevä. Ajatus siitä, että rakennusten korkeus ei missään ylittäisi puiden korkeutta, vaan rakennukset olisivat aina puuston suojassa, on hyvin viisas.

Tekijät ovat jakaneet matkailukeskuksen kolmeen erillaiseen osaan: Keskusta on kaupunkimainen ja alueista selvästi tiivein. Pysyvän asutuksen alueella talot sijoitellaan ryhmittäin. Turistien majoitusalueet ovat väljimpiä ja niistä on suora yhteys luontoon.

Uusi laskettelurinne ja hiihtohissi on sijoitettu onnistuneesti. Keskusta-alue laajenisi uuden laskettelurinteen alaosan ympärille. Keskustaa on esitetty sekä tiivistettäväksi että laajennettavaksi nappulamaisella, 3-4 kerroksisella talomatolla. Tällaisen ratkaisun toteutus vaihteittain on vaikeaa. Laajat kattopinnat voivat olla myös ongelmallisia. Tekijä on esittänyt isoja kattopintoja ulko-oleskelualueiksi oleskeluryhmineen, mutta käytännössä tällaiseen ei ole Lapissa näin suurta tarvetta.

Maankäytön osalta ehdotuksen täydennysrakentaminen on luontevaa, keskustan osalta myös kiinnostavalla ja omaperäisellä tavalla uusia uria aukovaa. Pysyvän asumisen ja loma-asumisen alueet ovat omaleimaisia. Ehdotuksessa on raikkaalla tavalla etsitty lomakeskusten tusinarakentamisesta poikkeavaa, uudenlaista matkailuarkkitehtuuria.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

nykyiset rakennukset	237 000 m ²
uudet rakennukset	545 300 m ²
- hotellit	188 700 m ²
- perhehotellit, majatalot	125 040 m ²
- kaupalliset loma-asunnot	20 810 m ²
- yksityiset loma-asunnot	43 500 m ²
- kaupalliset palvelut	45 900 m ²
- julkiset palvelut	5 250 m ²
- pysyvä asuminen	46 100 m ²

3.3.4 Ehdotus № 4 "Hiihtäjän paratiisi"

Nimimerkin mukaisesti ehdotus on rakennettu pääosin yhden vuodenajan ja yhden kohderyhmän, murtomaahiihtäjien, varaan. Saariselän rooli kesämatkailukohteena on jäänyt vähäiselle pohdiskelulle.

Uudisrakentaminen on ratkaistu yhdellä rakennustyyppillä. Terassitalo saattaa olla Luttojoen rantatörmälle sopiva ratkaisu, mutta esitetyssä muodossa rakentaminen ei täytä selostuksessa esitettyjä tavoitteita aloittelevan tai edes kokeneemman hiihtäjän näkökulmasta. Ulko-ovelta alkava latu ei kohtaa maastoa kuin muutamassa kohdassa. Asuntojen ja niihin liittyvien polkujen ja latuverkoston toimivuus on kyseenalaista.

Palvelurakentaminen on viitteellisesti esitetty vastapäiselle rannalle. Muuta rakentamista ei ole esitetty, selostuksessa on esitetty joitakin kannatettavia ajatuksia olemassa olevan ympäristön parantamiseksi.

Ehdotus on tarpeettoman viitteellinen ja luonnosmainen.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- uudelle alueelle 50 000 m² asuntoja ja palveluita

3.3.5 Ehdotus N° 5 "Aura"

Saariselän kasvu on ratkaistu sekä tiivistämällä ja täydentämällä lomakeskuksen nykyisiä alueita että rakentamalla uudet laajennusalueet nelostien länsipuolelle. Länsipuolinen laajennusalue on suunniteltu luontevasti ja sinne on esitetty myös palveluita. Käytännössä nelostie erottaisi vanhan ja uuden alueen toisistaan. Tekijä on kehittänyt tähän ratkaisuksi suuren, pyöreän, kraatterimaisen kentän, joka olisi "Saariselän uusi kiintopiste", eräänlainen keskipiste, jonka halki nelostie kulkisi sillalla, maan pintaa korkeammalla. Nelostien rakentaminen sillaksi tälle kohtaa olisi käytännössä kallista, ja maantien halkaisema kenttä sillan alitse kulkevalla kevyen liikenteen väylällä tuskin olisi erityisen houkutteleva "kohtauspaikka", kuten tekijä olettaa. Esitetty kiertoliittymä ei toimi liikenteellisesti, se olisi todellakin "liikenteellinen solmukohta", kuten tekijä itsekin kirjoittaa. Länsi- ja itäpuolen alueita yhdistävää, valtatie ylittävää autoliikennettä ei ole ehdotuksessa mietitty riittävästi. Ajatus valotaideteoksesta Saariselän sisääntulotien kohdalla on kiinnostava.

Hotellialue Saariseläntien pohjoispuoliseen rinteeseen tiivistäisi sopivalla tavalla nykyistä keskustaa. Sen viereen on sijoitettu uusi hiihtohissi, jolla pääsisi kätevästi keskustasta suoraan Kaunisjärven laelle.

Uusien alueiden rakennukset on sijoitettu luonnon topografiaa mukaillen. Vanhaselän ja Laanipalon huoneistohotellit ja mökkialueet ovat hyvin tutkittuja ja yleisilmeeltään sympaattisia. Näiden alueiden uudet liikennejärjestelyt eivät kuitenkaan tukeudu olemassa oleviin tielinjauksiin.

Puolitoistakerroksinen mökki rinteiden suuntaisesti laskeutuvine, pitkine, viherkattoisine lappeineen on mainio ja käyttökelpoinen innovaatio. Idea eri puolille matkailukeskusta, mökkialueiden yhteyteen sijoitettavista pienehköistä maisemahotelleista on Saariselän tulevaisuuden kannalta pohtimisen arvoinen. Samoin ajatukset lomakeskusta kiertävästä palvelevan liikenteen linjasta sekä kiertävään lähettipalveluun perustuvasta palveluiden ja elintarvikkeiden tilaus- ja kotiinkuljetusjärjestelmästä.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- loma-asuminen	151 000 m ²
- pysyvä asuminen	39 000 m ²
- majoituspalvelut	295 000 m ²
- kaupalliset palvelut	40 100 m ²
- julkiset palvelut	5 000 m ²
yhteensä	530 100 m ²

3.3.6 Ehdotus N° 6 "Uusi Älgu"

Saariselän sekavalle kylärakenteelle on haettu uusi ilme suurkorttelirakenteella. Idea toistuu myös uusilla alueilla Luttojoen varressa, Kelolammilla ja Kaunisniemellä. Rakentamisen painopistealueet ovat oikeaan osuneita, Saariselällä on vihdoin julkisivu. Esitetty kylärakennemalli tarjoaa joustavan ja eri tilanteisiin ja tarpeisiin sopivan työkalun.

Olemassa olevien rakennusten sekaan pujottelevilla rakennuksilla on taitavasti muodostettu kylärakenteen tiivistymiä ja laajentumia. Kyläkeskukseen on tuotu sieltä aikaisemmin puuttuneet aukiot, kujat ja kadut. Tilamuodostus on kuitenkin jäänyt hieman tasapaksuksi. Keskusaukio vaikuttaa aukealta ja sinne johtavat kujat voisivat olla tilallisen tasapainon saavuttamiseksi esitettävä kapeampia.

Mökkialueet on ratkaistu toistamalla kahdeksan mökin rypälettä. Mökkityyppi on arkkitehtuuriltaan raskaan oloinen ja vie ajatukset muualta tuttuihin ympäristöihin.

Keskustan täydennysrakentamisen malli on joustava ja kehityskelpoinen, suurkorttelia voi kuminauhan tavoin venyttää ja taivutella eri tarpeiden mukaan.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- hotellit, perhehotellit, majatalot	n. 300 000 m ²
- loma-asunnot	n. 150 000 m ²
- kaupalliset palvelut	n. 45 000 m ²
- julkiset palvelut	n. 5 000 m ²
- pysyvä asuminen	n. 40 000 m ²
yhteensä	n. 550 000 m ²

3.3.7 Ehdotus N° 7 "Gaissa"

Maankäyttölinnallinen lähestymistapa ja ideointi on ansiokasta koko kilpailualueella. Lomakeskusta on tiivistetty kauttaaltaan. Tehokkain täydennysrakentaminen on osoitettu nykyiseen palvelukeskusta, Tunturihotellin ja Kelolampien lähelle. Keskustaa on jatkettu Luttojoen varrella kohti laskettelurinteitä, muodostaen kylämäisen raitin, "alppikylämäisen pörräyspaikan" ravintoloihin, baareihin, putiikkeihin ja majoitustiloihin. Laskettelurinteiden länsipuolelle esitetty uusi rinnekeskus parantaisi laskettelijoiden pääsyä matkailukeskuksesta suoraan rinnekeskukseen.

Kaunispään lakialueelle rakentaminen on maisemallisesti erittäin haastavaa, mutta ehdotuksen tekijä on onnistunut. Ehdotettu matala, ravintolan ja palveluja sisältävään ylärakennukseen ja erillisiin huoneistosiipiin jakautuva, rinteeseen upotettu ja sen muotoja polveillen seuraileva maisemahotelli on taidokkaasti sovitettu, käytännössä melkein ainoa oikea ratkaisu. Hotellin ylimmät osat samoin kuin Kaunispään rinteiden yläosille sijoitetut loma-asunnot edellyttävät tietysti tarkempaa maisemallista suunnittelua.

Ehdotuksen liikennejärjestelyt ovat toimivia. Tiivis rakenne vähentäisi auton käyttöä, lomailijoita palvelisi alueen sisäinen bus-silinja ja laskettelijoita ilmainen suksibussi. Nelostielle esitetty kiertoliittymät ovat toimivia ratkaisuja taajamassa mutta Saari-selän kohdalla ne edellyttävät jatkosuunnittelua, jossa tulisi huomioida koko alueen jatkorakentaminen.

Loma-asuntoalueet on suunniteltu hyvin toimiviksi. Ne muodostavat selkeää, rytmikaltaan kaunista kylärakennetta. Ehdotus luo arkkitehtuurillaan uutta suuntaa Lapin matkailukeskusten rakentamiselle, henkien hienolla tavalla peräpohjalaisen puura-kentamisen jatkumoa modernilla, tämän ajan tyyllillä.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- hotellit, perhehotellit, majatalot	290 000 m ²
- kaupalliset	90 000 m ²
- yksityiset loma-asunnot	60 000 m ²
yhteensä	440 000 m ²
- kaupalliset palvelut	45 000 m ²
- julkiset palvelut	5 000 m ²
- pysyvä asuminen	35 000 m ²

3.3.8 Ehdotus N° 8 "Mattarakka"

Ehdotuksessa on kuvattu useita kohderyhmiä ja haettu niille alueelta sopivat rakentamisen paikat. Rakentamisen tapa ja rakennusten luonne henkii ennakkoluulotonta ja innostunutta asennetta.

Saari-selän tärkeimmät kohdat on naulattu paikoilleen uusilla käyntikorttirakennuksilla. Kelolampien kohdalle on sijoitettu 4-tien molemmiin puolin porttimaisesti kuusikerroksiset hotellirakennukset, jotka kuitenkin sijaitsevat ikävästi valtatiealueella. Kaunispään huipulle sijoitettu pyöreä hotelli on kiinnostava keskustelunavaus, joka kuitenkin on jäänyt viitteelliseksi. Selostuksessa lakihotellille esitetty kerrosala saattaa olla liioiteltu, ehdotuksen kuvituksesta hotellin vaikutuksesta ympäristöön on vaikea saada todellista käsitystä.

Keskustan täydennysrakentaminen on ratkaistu keskenään samanlaisilla korttelilaatikoilla. Korttelilaatikoiden ja niiden väliin jääneiden vapaa-alueiden kehittäminen on haparoivaa. Julkisten kylätilojen suhde ja rajautuminen yksityisiin pihatiloihin on epämääräistä ja jäänyt viitteelliseksi.

Ehdotuksessa on useita kiinnostavia loma- ja vapaa-ajan asuinrakennuksia eri kohderyhmille. Esitetyt rakennukset ovat arkkitehtuuriltaan korkeatasoisia ja persoonallisia. Rakennuksista muodostuvaa loma-asumisen ympäristöä on kuitenkin vaikea arvioida, rakennukset on tarpeettomasti esitetty yksittäin ja irrallaan naapureistaan.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

Kaunispää		Alue D	
- A1	20 000 m ²	- D1/Vanhaselkä	11 000 m ²
- A2	-	- D2/Laanipalo	12 000 m ²
- A3	9 000 m ²	- D3/Välimaa	10 000 m ²
Keskusta		Laanila	
-B1	79 000 m ²	- E/Laanila	3 000 m ²
-B2	2 000 m ²	yhteensä	204 000 m ²
Valtatie C			
- C/Kaunisniemi	44 000 m ²		
- C/Laanioja	4 000 m ²		

3.3.9 Ehdotus N° 9 "Nutukas"

Kilpailutyössä on tarkasteltu koko kilpailualueita, ja täydennetty ja laajennettu matkailukeskusta melko toimivalla tavalla. Rakentamista on osoitettu runsaasti nelostien länsipuolelle sekä Välimaan uusille alueille.

Kaunispään rinteiden täydennysrakentaminen asettuu puurajaan. Luttojoen rantarakentaminen on sijoitettu hyvin jyrkkään ja kallioiseen rinteeseen.

Uudet rakennusalueet ovat kylämaisia ryhmiä. Maankäytössä toistuu kaarevien kokoojateiden muodostama yleisilme, joka ei kovin hyvin huomioi maaston muotoja. Loma-asutuskorttelit muistuttavat kaupunkien lähiöitä. Havainnekuva antaa kuivakkaan yleisilmeen Kaunisniemen hotellialueen, arkisen tavanomaisesta rakentamisesta. Katuverkostoa palveleva kevyen liikenteen reitistö ja latuverkosto on ratkaistu onnistuneesti.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

loma-asunnot ja pysyvä asuminen

- mökit, erillistalot ja paritalot	178 200 kem ² (e=0.15)
- rivi- ja pienkerrostalot	118 800 kem ² (e=3.0)
- hotellit ja kerrostalot	257 400 kem ² (e=0.6)

liike- ja palvelurakennukset 49 800 kem² (e=0.6)

3.3.10 Ehdotus N° 11 "Sillan tullen"

Ehdotuksessa on yritetty tarkastella maankäytöllisesti koko aluetta, mutta keskitytty lähinnä siltojen muotoiluun ja ulkovalaistukseen. Lopputulokseksi on saatu vain yleiskaavallista toimintojen sijoittelun haarukointia, jota on täydennetty lainatuista yksityiskohdista koostuvilla ideoilla. Yleissuunnitelma on liian yleistävä ilman tarkempaa pohdintaa. Ehdotuksen yleisilme on sekava. Selostusteksteistä välittyvä innostus pohtia matkailukeskuksen kehittämistä, mutta irrallisina sinkoileville lauseille ei löydy juurikaan vastinetta suunnitelmista. Kiinnostavimpana yksityiskohtana nousee esille viitteellinen idea Kaunispään laelle maastoutuvasta Pohjoisen tai vaan museosta ja kammimaisista rakennelmista. Ajatus matkailukeskuksen lähiympäristön, kuten siltojen, katujen ja valaisinpylväiden muotoiluun sekä ulkovalaistukseen satsaamisesta on toki hyvin kannatettava.

Laajuustietoja ei ole ilmoitettu.

3.3.11 Ehdotus N° 12 "Palko"

Ehdotuksessa on käsitelty koko kilpailualue tasapainoisesti ja ammattitaitoisesti käyttäen koko kaupunki- ja kylärakentamisen palettia. Kylärakenteen tihentymien ja vapaa-alueiden vaihteluilla on saatu aikaiseksi erilaisille muutoksille ja tarpeille tunneton kylämalli.

Itä-länsisuuntaisen poikkiakselin pään rakentaminen Valtatie 4:n länsipuolelle lisää Saariselän keskustan näkyvyyttä. Saariselälle syntyy aikaisempaa paremmin keskuksille ominaista perilläolon tunnelmaa. Kelolampien ympärille rakennettu raitti muodostaa Saariselälle uuden julkisivun.

Luttojoen varren ja Kullanhuuhtojantien kylärakenne on ansiokas. Hiihtostadion torirakennuksineen on sijoitettu keskustan ja Kaunispään alaosan niveleen uudeksi alakeskukseksi, jossa on onnistuneesti uuden hiihtohissin ala-asema. Stadion on varsin ahtaassa paikassa. Esitetyt liikennetarkistukset ajotunneleineen ja kansirakennelmat ovat raskaita ja alueelle vieraita. Tunturi-bulevardin ja Kaunispääntien yhtälössä on päällekkäisyyttä.

Jo rakennettuja alueita on tiivistetty niin Kaunispäällä kuin Laaniselän suunnallakin. Kaunispään ylärinteen tiivistä rakentamista on kuitenkin harkittava. Loma-asumisen laajentumista on esitetty myös Välimaan alueelle. Esitetty suurkorttelirakenne on oivallisesti päivitetty tulkinta suomalaisesta puukaupunkirakentamisen perinteestä.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- hotellit, huoneistohotellit, majatalot	300 000 m ²
- kaupalliset loma-asunnot	100 000 m ²
- yksityiset loma-asunnot	60 000 m ²
- pysyvä asuminen	40 000 m ²
- kaupalliset ja julkiset palvelut	50 000 m ²
yhteensä	550 000 m ²

3.3.12 Ehdotus № 13 "Kiehisiä"

Matkailukeskusta on tiivistetty luontevasti eheyttämällä sitä kauttaaltaan olemassa olevan rakennuskannan ja tiestön pohjalta. Nykyistä keskusta-alueutta on täydennetty onnistuneesti uuden, kiinnostavan umpikorttelityypin avulla, laajentamalla pohjoiseen päin uusilla kortteleilla ja lisärakentamalla tonttien vapaita osia. Vanhoja matalia rakennuksia korvattaisiin ajan myötä uusilla, ja lopulta tuloksena olisi uusi, yhtenäisempi ja kaupunkimaisempi keskusta. Nelostien länsipuolelle sijoitettavaa ohjelmajärjestelyjen aluetta yhdistäisi keskustaan leveä kävelykatualue, joka päättyisi toriin. Torin laidalla olisi uuden, suoraan Kaunispäälle johtavan hiihtohissin ala-asema. Keskustan kortteleissa olisi palvelujen lisäksi myös hotelliasumista, mikä tekisi alueesta elävämmän. Autoton kävelykatualue olisi matkailijoiden kannalta houkutteleva. Keskustasta saataisiin esitetyllä tavalla toimiva kokonaisuus, mutta idea yhtenäisistä umpikortteleista voi olla käytännössä vaikeasti toteutettava.

Pysyvää asumista ja loma-asutusta on sijoitettu sekä Kaunispään rinteille puurajan alapuolelle että Laanilan suunnalle tiivistämällä ja hieman laajentamalla nykyisiä kaava-alueita. Keskustan eteläpuoliset mökkikorttelit muodostuvat nauhamaisista, maastoon hyvin sovitetuista rakennusryhmistä. Liikennereitit ovat toimivia. Ratkaisussa pyritään vähentämään autoilun tarvetta ja ehdotetaan myös sisäistä bussilinjaa. Laskettelualueelle on suunniteltu vain kylpylä-akvaario, joka jää liian etäälle keskustasta ilman muuta rakentamista.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- hotellirakennukset	285 000 m ²
- asunto- ja loma-asuntorakennukset	199 500 m ²
- palvelurakennukset	47 000 m ²
yhteensä	531 500 m ²

3.3.13 Ehdotus № 14 "Kiepit"

Ehdotus on erilaisten kaupunki- ja kylätilatutkimien kooste. Tutkielmissa on lukuisia kaupunkitilallisia ideoita ja ansioita. Ratkaisujen yleispätevyys jää kuitenkin vaivaamaan, paikan henki ja tietty lappilaisen matkailukeskuksen idea jää puuttumaan.

Keskustan kävelyalueen polveileva kaupunkitila on napakka ja tilallisesti ansiokas, mutta esitetyssä muodossa lähempänä pääkaupunkiseudun lähiöiden uusia keskuksia. Keskusta on tiivistynyt kaupunkimaiseksi ytimeksi, joka kääntää selkänsä myymälägallerian ja uuden palvelukeskuksen suuntaan. Ansiokkaasti kehitelty myymälägalleria on ajautunut pääreiteistä sivuun.

Palvelukeskus Valtatie 4:n länsipuolella siirtää keskustan painopistettä periaatteessa oikeaan suuntaan. Palvelukeskus olisi kaivannut tuekseen Valtatie 4:n itäpuolen voimakkaampaa käsittelyä. Hiihtostadion on sijoitettu moottoriajoneuvojen testausalueelle. Parempi paikka voisi olla UK-puiston puolella Luttojoen tuntumassa.

Kullanhuuhtojantien ja Luttojoen alue on kauniisti polveileva reitti laskettelurinteiden suuntaan. Kirkolle on löydetty maise-
mallisesti vaikuttava kohta ja keskeinen asema kylärakenteessa.

Korttelitutkielmat havainnekuvineen ovat sympaattisia ydinkeskustaa lukuun ottamatta.

Ilmoitettuja laajuustietoja:

- asuminen	55 000 kem ²
- julkinen rakentaminen	5 000 kekm ²
- kaupalliset palvelut	30 000 kem ²
- kaupalliset matkailupalvelut	485 000 kem ²
- yksityinen loma-asuminen	178 000 kem ²
- reservialue (loma-asuminen)	20 000 kem ²
- matkailun ohjelmapalvelut	21 000 kem ²
- urheilupalvelut	2 000 kem ²
- teknisen huollon alue	1 000 kem ²
yhteensä	797 000 kem ²

3.3.14 Ehdotus № 15 "Aurora Borealis"

Koko matkailualueen tarkastelu jää ehdotuksessa melko yleispiirteiseksi, ja tekijä onkin keskittynyt enemmän talosuunniteluun. Maankäytön suunnittelu on kokonaisuudessaan haparoivaa, jäsentymätöntä ja rakennusmaata ja kunnallistekniikkaa tuhlailevaa. Esimerkiksi nykyiselle keskusta-alueelle ja Vanhaselän ja Laanipalon alueille ei ole esitetty mitään muutoksia. Sen sijaan uusi keskusta on esitetty rakennettavaksi aivan nelostien varteen, jonne on esitetty mittava määrä palvelurakentamista. Esitetyn kaltainen nauhamainen keskusta suoraan valtatievarressa vaikuttaa yksioikoisen virikkeettömältä, ja olisi huonosti toimiva ja epäviihtyisä. Kaunisniemen alueelle on suunniteltu uusi, muusta rakenteesta irrallenen jäävä korkeiden hotellirakennusten ketju, joka asettuu jäykästi maastoon. Viisikerroksisissa hotelleissa olisi kussakin 500 vuodepaikkaa. Hotellialueen eteläpuolelle on esitetty teknologiapuistoa laboratorioineen ja toimistotaloineen, joille ei kuitenkaan käytännössä ole tarvetta. Välimaan alueelle ehdotetut mökkikortteleiden ryppäät on kopioitu suoraan Kaunispään rinteiden kaavasta. Nykyisen keskustan ja Kaunispään välillä kulkeva kehämäinen raidejunaliikenne on paitsi käytännössä utopistinen idea myös teknisesti erittäin vaativa johtuen jyrkistä tunturirinteistä.

Ehdotuksessa on pääasiassa tutkittu hotelli-, museo- ja palvelurakennusten hahmoja ja ratkaisuja pohjapiirustusten tarkkuudella, ja asettumista lappilaiseen ympäristöön. Ketjumaiset, vaihtelevilla kattokaltevuuksilla profiloituvat massat vaikuttavat lupaavilta, vaikkakin ne on sijoitettu tasaiseen maastoon. Ajatus lisäkipään rinteille rakennettavasta serpentiinistä ja sitä reunustavista pienistä hotelleista on kiinnostava, mutta hotellirakentamista on jatkettu aivan liian ylös, puurajan yläpuoliseen kivikkoon. Lisäkipään rakentaminen avoimen lakialueen design-hotelleineen rikkoisi luontoa ja Kaunispäältä avautuvaa näkymää UK-puiston suuntaan. Lisäksi design-hotelli asettuu kömpelösti lisäkipään laelle eikä ole sisäiseltä konseptiltään toimiva.

Ehdotuksessa ei ole ilmoitettu yhteenvedona rakentamisen laajuustietoja.

4 KILPAILUN RATKAISU

4.1 Palkinnot ja lunastukset

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti jakaa palkinnot ja lunastukset seuraavasti:

1. palkinto 40 000 € ehdotukselle N° 7 – nimimerkki "GAISSA"

jaettu 3. palkinto 20 000 € ehdotukselle N° 12 – nimimerkki "PALKO"

jaettu 3. palkinto 20 000 € ehdotukselle N° 13 – nimimerkki "KIEHISIÄ"

lunastus 10 000 € ehdotukselle N° 3 – nimimerkki "SAARIMEKKO"

lunastus 10 000 € ehdotukselle N° 5 – nimimerkki "AURA"

lunastus 10 000 € ehdotukselle N° 14 – nimimerkki "KIEPIT"

4.2 Suositus jatkotoimenpiteiksi

Palkintolautakunta päätti suositella kilpailun järjestäjälle ehdotusta N° 7- nimimerkki "GAISSA" jatkotyön pohjaksi, ottaen huomioon myös muissa palkituissa tai lunastetuissa töissä olevat kehittämiskelpoiset ideat.

4.3 Arvostelupöytäkirjan varmennus

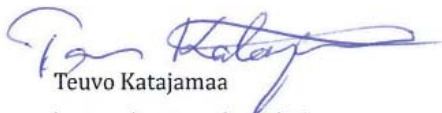
Rovaniemellä marraskuun 7. päivänä 2008

Reijo Timperi

kunnanjohtaja

palkintolautakunnan puheenjohtaja

Teuvo Katajamaa

kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Terho Kinisjärvi

kunnanhallituksen puheenjohtaja

Arto Leppälä

tekninen johtaja, DI

Antero Luhtio

johtaja, DI

Metsähallitus

Tarja Outila

alueidenkäyttöpäällikkö

Lapin Ympäristökeskus

Viljo Huru

poroisäntä

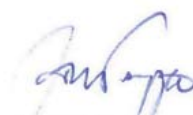
Harri Hautajärvi

arkkitehti SAFA

Teemu Palo

arkkitehti SAFA

Jorma Teppo

palkintolautakunnan sihteeri

4.4 Nimikuorien avaus

Kun palkintolautakunnan pöytäkirja oli tarkastettu ja varmennettu, avattiin ehdotusten nimikuoret. Tekijöiksi paljastuivat:

1. palkinto ehdotukselle № 7 – nimimerkki "GAISSA"

Tekijät:

Asmo Jaaksi, arkkitehti SAFA
Teemu Kurkela, arkkitehti SAFA
Samuli Miettinen, arkkitehti SAFA
Juha Mäki-Jyllilä, arkkitehti SAFA

Avustajat:

Eero Kontuniemi, arkkitehti SAFA
Sini Kukkonen, arkkitehti yo
Johanna Raukko, arkkitehti SAFA

Tekijänoikeudet:

Arkkitehtitoimisto JKMM Oy

Helsinki, SUOMI

jaettu 3. palkinto ehdotukselle № 12 – nimimerkki "PALKO"

Tekijät (tekijänoikeuden haltijat):

Marjaana Yläjääski, arkkitehti SAFA
Aki Hiltunen, arkkitehti SAFA, TaM

Helsinki, SUOMI

jaettu 3. palkinto ehdotukselle № 13 – nimimerkki "KIEHISIÄ"

Tekijät:

Janne Pihlajaniemi, arkkitehti SAFA
Henrika Pihlajaniemi, arkkitehti SAFA
Arkkitehdit m3 Oy

Avustaja:

Janne Laukka, arkkitehti SAFA

Oulu, SUOMI

lunastus ehdotukselle № 3 – nimimerkki "SAARIMEKKO"

Tekijä:

UNTERCIO C.B.

Tekijänoikeudet:

Miguel Herraiz Gómez
Micheal Becker
Marina del Mármol Peces
Mauro Bravo Hernández
Daniel Bergman Vázquez

Madrid, ESPANJA

lunastus ehdotukselle № 5 – nimimerkki "AURA"

Tekijät:

SERUM arkkitehdit Oy
Sami Heikkinen, arkkitehti SAFA
Vesa Humalisto, arkkitehti SAFA
Antti Lehto, arkkitehti SAFA

Helsinki, SUOMI

lunastus ehdotukselle № 14 – nimimerkki "KIEPIT"

Tekijä (tekijänoikeuden haltija):

Kari Nykänen, arkkitehti SAFA
Arkkitehdit m3 Oy

Avustajat:

Jaakko Kallio-Koski, arkkitehti SAFA
Janne Laukka, arkkitehti SAFA

Oulu, SUOMI